

Кукурудза «у ціні»

біржі

Огляд ринку зернових й олійних: динаміка та прогноз

Наприкінці травня на українському ринку спостерігалася досить нетипова ситуація, коли ціна фуражної кукурудзи перевищила рівень цін на продовольчу пшеницю (ні, це не помилка!). Що вже казати про фуражну пшеницю, яка зовсім відстала від «цариці полів».

Пшениця

Котирування американської пшениці на Чиказькій товарній біржі (СВОТ) кожну декаду травня змінювали напрям. Це відбувалося здебільшого під впливом погодних умов й інформації з полів про стан посівів американської пшениці. Травневий звіт МСГ США подав ринку ведмежі сигнали, оскільки оцінку кінцевих запасів пшениці у світі в 2016/17 МР було збільшено на 14,4 млн тонн проти минулого року. Незважаючи на це, наприкінці місяця біржові котирування зростали під впливом несприятливих погодних умов, які можуть зашкодити посівам.

На українському ринку пшениці ціни зростали перших дві декади й лише у третій декаді дещо знизилися на продовольчу пшеницю. На кінець місяця продовольча пшениця 2-го класу торгувалася за цінами 4250–4400 грн/т, фуражна — за цінами 4000–4250 грн/т на умовах постачання EXW-елеватор.

Найближчим часом світові ціни на пшеницю перебуватимуть під тиском надмірних перехідних залишків, проте погодні умови можуть вносити свої коригування в динаміку цін (як це й відбувалося у травні). З огляду на те, що торгівлю пшеницею старого врожаю в Україні майже завершено, закупники займають вишукану позицію й прицінюються до нового врожаю зерна.

Кукурудза

Біржові котирування кукурудзи на Чиказькій товарній біржі (СВОТ) упевнено зростали протягом другої та третьої декади травня. Основними чинниками росту котирувань були прогнози щодо зменшення площ посівів під кукурудзою через рясні опади в «кукурудзяному поясі» США, зниження оцінок виробництва кукурудзи у Бразилії та ріст цін на суміжних ринках (сої та соєвого шроту).

Котирування не лише підіймалися до рівня 4 дол./тонну протягом однієї торгової сесії (як минулого місяця), а й навіть утрималися та перевищили цей рівень. Таким чином, наприкінці місяця на Чиказькій біржі кукурудза торгувалася за цінами 160 дол./тонну.

Під впливом світових цін українська кукурудза також стабільно зростала у ціні протягом усього травня, додаючи щотижня 70–100 грн/т. Наприкінці травня кукурудза торгувалася за цінами 4550–4750 грн/т на умовах постачання EXW-елеватор, що вище за рівень цін на продовольчу пшеницю 2-го класу — 4250–4400 грн/т. Це є досить нетиповим явищем і може свідчити про завищення цін на кукурудзу. Проти інших культур кукурудза має більший попит у трейдерів, хоча темпи експорту набагато нижчі, ніж в попередні місяці.

Соєві боби

Світові ціни на соєві боби дві останні декади травня надійно «тримали планку» — рівень, який вдалося досягти в останні місяці. У цей період біржові котирування на Чиказькій товарній біржі (СВОТ) рухалися в боковому тренді й коливалися в межах 388–398 дол./т, що є рекордом за останніх майже 2 роки (аналогічний рівень цін був у травні 2014-го).

Травневий звіт МСГ США оприлюднив перші прогнози виробництва, споживання та кінцевих запасів соєвих бобів. Незважаючи на те, що в 2016/17 МР очікується збільшення виробництва сої, споживання також збільшиться, тому кінцеві запаси очікуються на 6 млн тонн менше, ніж у 2015/2016 МР. Інформація щодо зниження врожаю сої в Аргентині, яка посідає третє місце серед експортерів, також надає підтримку цінам. Оператори ринку уважно слідкують за ходом посівної кампанії по сої у США, яка то припиняється через дощову

погоду, то відновлюється, що також відбивається на цінових котируваннях.

Як ми й очікували, у травні ціни на сою в Україні наздоганяли квітневе відставання від світових. За місяць ціна сої додала 700–800 грн/т й на кінець травня досягала рівня 10 500–10 800 грн/т на умовах постачання СРТ-завод.

Надалі суттєвий вплив на ціни справлятимуть такі економічні чинники, як попит на сою та шрот із боку Китаю, зменшення врожаю сої в Аргентині, курс долара до іноземних валют тощо.

Соняшник

У травні ціни на соняшник в Україні традиційно перебували під впливом цінових коливань на соняшникову олію в портах Чорного моря, які, в свою чергу, реагували на ціни в портах Європи. На кінець травня соняшник торгувався за цінами 11 200–11 500 грн/т, що вище за рівень аналогічного періоду минулого місяця — на 300 грн/т. Мав попит соняшниковий шрот, який стрімко зростає у ціні останні дві декади травня.

Попит на ринку соняшнику ще є, але поступово знижуватиметься. Найближчим часом значного росту цін не очікується, оскільки переробники сформували достатню запасів для виробництва. За умови збереження сьогоденного рівня цін на соняшникову олію потенціалу для зростання цін на соняшник немає. Лише суттєве зростання цін на олію може дати поштовх для зростання цін на сировину. Також важливою є інформація з полів: в останні дні травня почали надходити повідомлення про загибель посівів через проникнення гербіцидів глибоко в ґрунт внаслідок зливних дощів.

Любов ПАНКРАТОВА,
начальник відділу
функціонування аграрних ринків
Аграрного союзу України

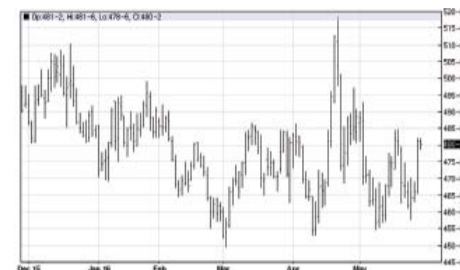

Рис. 1. Динаміка цін на пшеницю на Чиказькій товарній біржі (СВОТ), липневий контракт, грудень (2015) — травень (2016)

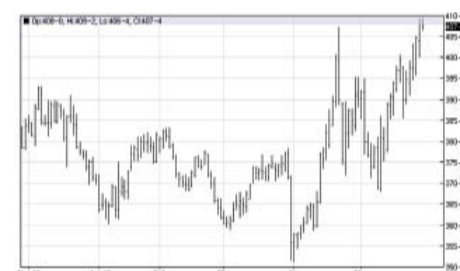

Рис. 2. Динаміка цін на кукурудзу на Чиказькій товарній біржі (СВОТ), липневий контракт, грудень (2015) — травень (2016)

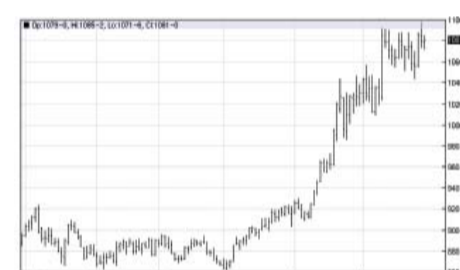

Рис. 3. Динаміка цін на соєві боби на Чиказькій товарній біржі (СВОТ), липневий контракт, грудень (2015) — травень (2016)

Закон Лібиха для трактора

досвід

перспектива

Початок на с. 14

Зростання цін на енергоносії змушує керівника брати до уваги такий чинник, як споживання палива. Варіанту №1 для обробки зазначеної площі необхідно 10,5 тис. л пального, варіанту №2 — 27 тис. л дизпалива (за ціною 18 грн/л) — відповідно, 189 тис. та 486 тис. грн.

Якість висіву — один із найважливіших показників для сі-

валок. Від нього залежать як майбутній врожай, так і витрати й облік матеріалів. Застосування найдешевших сівалок за використання якісного матеріалу знижує його потенціал через нерівномірний розподіл насіння в ряді, відсутність притиснення до посівного ложа, а також через високий відсоток фізичного псування у процесі проходження через агрегат. Значно вищі витрати

й недосконалий облік посівного матеріалу та добрив збільшують відповідні статті видатків для підприємства.

Високоякісні ж сівалки обладнані автоматикою захисту від пересіву, яка контролює рівномірний вихід кожної насінниці та кожної гранули, вправляє їх поштучно, залежно від установленної норми, з точністю 99,5–99,7%, що, крім іншого, унеможливує випадки

розкрадання. Додаткова можливість для економії — керування відкриттям і закриттям окремих секцій, коли агрегат розвертається, що звільняє від проблеми пере-криття.

Інколи втрати від неякісної роботи сівалки можуть становити до третини врожаю.

В нашому випадку ми обмежилися середньостатистичними 20%, що для площі у 3000 га і за ринкової вартості соняшнику щонайменше становитиме 9, 126 млн грн.

Підсумовуючи розрахунки, бачимо цікаву закономірність: те, що спершу вважалося економією, насправді призвело до упущеної вигоди та додаткових грошових витрат, а різниця, за найскромнішими підрахунками, становила понад 3 млн грн — за умови однакового впливу всіх інших чинників.

Звісно, керівник сільгоспдприємства може на власний розсуд розпорядитися залученими та обіговими коштами. Щоправда, його остаточно ефективність буде виміряна виключно грошима, а прагнення до тотальної економії може датися взнаки незапланованими втратами.

Тарас КОРНІЄНКО,
директор департаменту
виробництва та розвитку
сільського господарства
Agricom Group

Порівняльна таблиця економічних показників використання техніки

Посівна кампанія — 10 діб	Варіант №1	Варіант №2	Різниця
Площа — 3000 га Культура — соняшник	Трактор 355 к. с., сівалка 16,8 м	Трактор 81 к. с., сівалка 5,6 м	
Витрати на техніку, грн	16 000 000,0	9 800 000,0	-6 200 000,0
Продуктивність техніки, га/добу	300,0	22,0	
Необхідна кількість техніки	1,0	14,0	
Вартість комплексу техніки, грн	16 000 000,0	700 000,0	
Витрати на техніку на 1 га, грн	5 333,3	3 266,7	-2 066,7
Витрати на паливо, грн	189 000,0	486 000,0	297 000,0
Споживання палива на 1 га, л	3,5	9,0	
Споживання палива на 3000 га, л	10 500,0	27 000,0	
Витрати на паливо на 1 га, грн. (18 грн/л)	63,0	162,0	99,0
Економічна ефективність			
Витрати всього	16 189 000,0	10 286 000,0	-5 903 000,0
Урожайність, т/га	1,8	1,5	0,3
Валовий дохід загалом (390 \$/т), грн	54 756 000,0	45 630 000,0	9 126 000,0
Валовий дохід з 1 га, грн	18 252,0	15 210,0	3 042,0
Чистий дохід з урахуваннями витрат, грн	38 567 000,0	35 344 000,0	3 223 000,0

Зменшити витрати на техніку

«Уже готова дорожня карта переходу на європейську модель оцінки відповідності сільгосптехніки. Крім того, чітко прописано план заходів на 2016 рік щодо впровадження технічного регламенту затвердження типу сільгосптракторів. Це ті основні документи, за якими ми працюватимемо найближчий рік», — цитує прес-служба Мінрагрополітики заступника міністра з питань євроінтеграції Владиславу Рутиську.

Серед найближчих завдань названо гармонізацію чинного технічного регламенту до REGULATION (EU) No167/2013 щодо затвердження типу та нагляду за ринком сільськогосподарських і лісогосподарських транспортних засобів. Розробка та гармонізація до REGULATION (EU): No1322/2014, 2015/208, 2015/96, 2015/504, 2015/68 (регламенти, що установлюють окремі вимоги до сільгосптехніки). І приведення у відповідність до законодавства ЄС інституційного забезпечення затвердження типу (статус і повноваження органів затвердження типу та технічних служб).